

Onor Biblioteca Universitatea
din Cluj Sibiu

Nouvelles Hirlap

Megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetésével

A Romániai
Magyar Népközösség lapja

A Timiș-Torontál-i törvényszék bejegyzési száma 83
(Dos. No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

Irán ellenségei

A brit és a szovjet csapatok, amelyek négy irányból hajtoltak be Irán területére, meghíten ismerős földre léptek. Nyugodtan elmondható ez úgy az angolokról mint az oroszokról, mert ez az ország már évszázadok óta politikai versengéseik főcsatátere volt. Most is minduntalan kiütközik a ködbe burkolt megnyilatkozások mögül a hatalmi politikai versengés mindannak ellenére, hogy az Iránra sovargó két hatalom szövetségi szerződést kötött. A két ősi ellenség most kezét nyújtott egymásnak. De ez a furcsa fordulat sem tudja azért megváltoztatni az iráni kérdésre vonatkozó mélységes ellentéteket. Milyen állapotban is találta ez a nagy külpolitikai változás Iránt?

Husz esztendővel ezelőtt Resa Pahlavi kozák brigádjaival bevonult Teheránba és ott államesinyt hajtott végre. Az államesiny teljes sikerrel járt. Resa Pahlavi lett az iráni katonai erők főparancsnoka és egyben a hadsereg vezetője. Innen indult ki és innen terjedt ki az egész ország területére ama nagy forradalom, amelynek nyomán minden hatalomnak birtokosa a mostani sah lett. A megújított országnak az volt legelső célkitűzése, hogy megakadályozza, vagy legalább is lehetőleg meggyengítse az angol befolyást. Addig ugyanis egy szerencsétlen geográfiai adottság volt Irán önállóságának legnagyobb akadályja. Az óriási orosz birodalom és Anglia féltékenyen őrzött indiai hatalmi szférája közé ékelve, minduntalan a két nagyhatalom labdája volt ez a szabadságszerető ország és akarva — nem akarva, hol az egyik, hol a másik állam önis politikájához kellett simulnia.

Amikor 1907-ben Szentpétervár és London Iránt két érdekszférra osztotta, csak Siras, ez a kicsiny terület maradt meg a perzsák számára, ahol valóban szabadon rendelkeztek és urak lehettek a maguk földjén. De az angolok és az oroszok számára sem volt időálló jellegű ez a megállapodás, a féltékenység és az idegenkedés továbbra is megmaradt mindkét szerződő fél részéről. Annyi előnye mindenesetre volt a szerződésnek Oroszország számára, hogy közelebb hozta mindenkor ellenfeléhez, a régi Törökországhoz. Azta viszont Középkeleten védekezett jobban a százados orosz befolyás ellen.

Az elmúlt világháború alatt az iráni kérdés nem volt időzerű. Alig csendesedett azonban le a nagy orkán, Anglia újból hozzálátott, hogy még nagyobb energiával folytassa Iránban beavatkozási politikáját. Londonnak sikerült 1919-ben olyan egyezményt kötni, amely Irán függetlenségét gyakorlatilag ugyszólván megszüntette. Angol csapatok szállottak meg az egész országot, amely a cári csapatok 1917-ben történt visszavonulásáig, majd ezután a szovjet csapatok bevonulásakor nyomban a legkülönbözőbb érdekek szakadatlanul véres harcra volt. De mint olyan gyakran, úgy akkor is, az angolok lecsúszottak a nép mindjobban ébredező nacionalizmusát. Elérkezett az idő, amikor az általános bonyolódott világpolitikai helyzet lehetetlenné tette számukra, hogy Resa Pahlavi a történelem színpadjára lépjen.

Resa sah, aki megállapodott Moszkvával és így biztosította a hátát, 1919-ben egyezsere érvénytelennek nyilvánította az angolokkal kötött egyezményt. És ettől az időponttól kezdve Irán uralkodója egyre nagyobb és nagyobb önállóságra törekedett, visszautasítva minden beavatkozást. Ezen célból Iránban bevezették az általános hadkötelezettséget, megszüntették az európaiakra vonatkozó különleges bíráskodást, nemzeti bankot alapítottak, ipari, mezőgazdasági és kereskedelmi intézmények létesültek, végleg befejezték a világ legesodátosabb vasúti építkezését, a transziráni vasutat. Mindeme tevékenységek révén gyakorlatilag ugyszólván függetlenné vált Irán, csak az olaj tekintetében nem sikerült lépíteni az angol befolyást. 1932-ben azonban nagy meglepetés történt. Irán a fennálló szerződéseket megszüntette, azokat másokkal pótolta, amelyek már kevésbé voltak előnyösek az angliai érdekeltségekre vonatkozóan, mint az előbbiek. Ilyen serény építő munka közepette szakadt rá Iránra a legújabb háború, amely területeinek újabb megszállását jelentette. Ez alkalommal azonban ismét tévedtek úgy Szovjetország, mint Anglia, amikor alábecsülték a perzsa népekben élő erős nemzeti érzést. Mint a legutóbbi eseményekből láthatjuk, Iránban forradalmi moz-

galmak vannak és eme mozgalmak központja Teherán, az ország szíve, ahonnan a multakban is minden nemzeti érzés fakadt. Irán függetlenségének ellenségeivel szem-

ben ismét fel akarja venni a harcot és hogy ez a har szíve lesz és konok, arra a mult példái is megtanítanak szívós lesz és konok, arra a mult példái is megtanítanak

A Dnyeperen túl tombol a harc

A német csapatok a kedvezőtlen időjárású viszonyok ellenére a hadászati fontos összes pontokon kieroszakolták az átkelést a Dnyeperen — Beteljesedik a doneczi iparvidékek sorsa

A német légi erő nagyszabású támadásai ismét vereségeket mértek a szovjet tengerészetre

Berlinből jelenti a Rador: A sverdai harcéri jelentéssel kapcsolatban az NTI még a következő részleteket közli: A sikeresen folyó német hadműveletek azt mutatják, hogy a német csapatok déli szárnya újból akcióba lépett és erőlesen folytatja az előrenyomulást a Dnyeperen túl. A szovjet védelem a folyónak ebben a körzetében nem várta ezt és legkevesbé várta most, mert az elmúlt hetek kedvezőtlen időjárása sokban nehezítette a német csapatok mozgási lehetőségét. Az a tény, hogy a Dnyeper az alsó folyásánál egy-két kilométer széles, nem akadályozta meg azt, hogy a német csapatok kieroszakolják az átkelést

a hadműveletek folytatásához szükséges fontos pontokon. Eppen úgy mint az 1940-es hadjáratban, amikor Sedan közelében a Meuse-folyón és Colmarnal a felső Rajnán átkeltek, a Dnyeperen való átkelés is sikerült, bár a szovjet csapatok számos heves ellentámadást intéztek a gyorsan megalakított hídfők ellen. Az újabb német siker veszélyezteti a Dnyepernél levő egész szovjet frontot. A Dnyepertől keletre, Kharkov közelében és a Donecz medencében, jelentős iparvidék van. A szovjet csapatok legközelebbi természetes védelmi körzete már a Doneczon túl, tehát az iparvidéktől keletre van.

A német csapatok újabb győzelmet arattak a Dnyeper folyó mentén

Berlinből jelenti a Rador: Katonai forrásból szerzett értesülések szerint a Dnyeperen való átkelés érdekében folytatott harcok során német páncélcsoportok sikerült előrenyomulni és a szovjetek által akkor készített százhuszméteres hidon átkelni. Ezek a német páncélosok azután a folyó keleti partján hídfőt alakítottak.

A német csapatok a bolsevisták napokon át tartó ellentámadásait sikeresen visszaverték és megtartották a hídfőt.

Ezen körzetben lefolyt harcok alkalmával egyetlen napon hét úteget némitottak el, ezenkívül számos szovjet páncélcsoport, öt ágyúnaszádot megsemmisítettek és ezeröttszáz foglyot ejtettek a németek.

A Dnyeper más pontjain a német csapatok ugyancsak előrenyomultak és elérték a keleti partot. A szovjet csapatok mindenütt súlyos veszteségeket szenvedtek. A hídfők ellen intézett szovjet támadá-

sokat visszaverték.

A harcokban résztvett száz ellenséges tankból az egyik hadsereg körzetében az egyik napon hatvannyolcat megsemmisítettek.

A másik napon megismételt támadás alkalmával a németek itt még huszonkilenc páncélcsoportot pusztítottak el és így a szovjetek két nap alatt kilencvenhét tankot veszítettek. A szovjet tankok támadást intéztek egy német könnyű harci ellen, amely 127 ellenséges tankot megsemmisített.

Az egyik német hadosztály, amely egy hídfőt védett, három óra alatt 3700 szovjet katonát ejtett foglyul. Egy másik hídfőnél a német katonák 13.000 szovjet katonát fogtak el, hetvenöt páncélcsoport és negyvennyolc ellenséges ágyút pusztítottak el.

Ebben a körzetben a német vadászpilóták és a légelhárító tüzérség hetvenhat szovjet repülőgépet lőttek le.

A szovjet hadiflotta ismét súlyos veszteséget szenvedett a német repülőgépek támadása folytán

Berlinből jelenti a Rador: Katonai körök kijelentése szerint szeptember 16-án a német harci és bombázó repülőgépek két szállító hajót elsüllyesztettek és tizenegy szállító, valamint kereskedelmi hajót,

összesen 28.000 tonna úrtartalommal,

s egy páncélos cirkálót pedig megrongáltak. Ezenkívül husz kisebb parti hajót vagy megsemmisítettek, vagy olyan súlyosan megrongáltak, hogy azok nem tudnak már közlekedni. A Fekete-tengeren egy háromezer tonnás szovjet szállító hajót megrongáltak,

két négyezer tonnás hajót és egy páncélos cirkálót több bomba eltalálta. Az Azori-tenger nyugati partjánál egy szovjet hajókaraván ellen intézett éjszakai támadás alkalmával egy szállító és két kereskedelmi hajó, összesen 2500 tonna tartalommal elsüllyedt.

A Ladoga-tónál más négy szovjet hajót felgyújtottak és elsüllyedésük bizonyosra vehető.

A husz parti hajó ellen intézett támadásnál a német repülőgépek egy gyorsnaszádot, egy vontató hajót és négy motorosbárkát süllyesztettek el.

12:1 a légi erő veszteségaránya

Berlinből jelenti a Rador: A legutóbbi négy nap alatt 268 szovjet repülőgépet semmisítettek meg, míg a német léghaderő ezen idő alatt csak huszonkét re-

pülőgépet veszített, úgyhogy a két légi erőnél 12:1 a veszteségarány.

Kardélen a bolgár-szovjet viszony

Eddig hivatalosan meg nem erősített hírek szerint Molotov barátságtalan kijelentést tett a moszkvai bolgár követnek

Szófiából jelenti a Német Távirati Iroda: Helyi sajtókörökben az a hír kering, mintha Molotov szovjet külügyi népbiztos közölte volna Stamenoff moszkvai bolgár követtel, hogy nemkívánatos személy a Szov-

jetunióban.

Hivatalos forrásból ezt a hírt eddig nem erősítették meg. (Rador)

Az indiai angol haderő főparancsnoka Tifliszbe utazik

Stockholmból jelenti a Rador: Az „Aftonbladet” című svéd lap Isztambulból arról értesült, hogy Wawell tábornok, az indiai angol haderő főparancsnoka és az Irán elleni akció vezetője, valószínűleg Tifliszbe

utazik.

A svéd lap ugyanakkor úgy véli, hogy angol-szovjet katonai bizottság ül össze, a további védelmi tervek megbeszélése céljából.

Egy millió liter nyersolaj gyanus körülmények között elégett Amerikában

Newyorkból jelenti a Rador: Az ohioállambeli Columbus közelében kisklított huszonkét vasuti tartálykocsi és több mint egy millió liter nyersolaj elégett. A pennsylvaniai vasuti hatóságok kijelentették, hogy a vasuti baleset tengelytörés következtében történt, de a rendőrség nyomozást in-

dított annak a személynek a kézrekerítésére, aki a vasuti szerencsétlenség előtt néhány perccel ugrott le a vonatról. A hatvanegy vasuti kocsiból álló szerelvény három millió liter nyersolajat szállított az Atlanti-óceáni kikötőkbe.

A nevetés az emberi öröm legmagasabbrendű kifejezése, de ez halálos is lehet

A kacagásról köteteket írtak már össze és Bergson, korunk legnagyobb filozófusa a nevetésről írt nagy tanulmányával vált világhíressé.

A nevetés az ember kizárólagos kincse. Egyetlen állat, még a legmagasabbrendű sem, mint a csimpánz, sem képes nevetni, vagy akár mosolyogni. Az örömet, a jókedvet kizárólagosan az emberi faj tudja ezen a módon kifejezni és továbbadni embertársai számára. Ez egyik nagy és csodálatos tulajdonsága a nevetésnek:

hogyan járványszerűen terjed.

Az örömet, a jókedvet, a kellemes meglepetést például csak egyetlen ember érzi. Nevetni kezd. És az ő kacagása adott esetben, mondjuk ha rádió segítségével közvetítjük, alkalmas arra, hogy százezer és százezer szomorú és érdektelen ember életébe vidám perceket varázsoljon.

A nevetés az emberi öröm legmagasabbrendű kifejezése.

De a lélek világában nagyon közel állanak egymáshoz a legellentétebb tulajdonságok. Magunk is észrevehettük, hogy az ember hosszú és kimerítő nevetés után hirtelen elkomorodik, elcsendesedik és valami üresség marad vissza a lelkében. Ettől csak egy lépés választ el a szomorúságot.

A legérdekesebb, legváltozatosabb tünetcsoporttal rendelkező elmebetegség, a mániás-depresszív elme-zavar nagyon világosan megmutatja, hogy nevetés és szomorúság, kacagás és sírás nincsenek olyan távol egymástól.

Ennek a betegségnek egyik legfontosabb tünete, hogy a páciensek, hol az őrzőgő jókedv állapotában vannak, hol pedig a súlyos lelki fájdalom jellemző szimptomáit találja meg nálunk az az orvos. Iyen stádiumban gyakran követel öngyilkosságot a négy kétségbeesésben vergődő beteg, úgyhogy az orvosok ennek a bajnak már enyhe szakában is állandó felügyelet alá helyezik a pácienseket.

Van a nevetésnek mástermészetű tragikus kísérőjelensége is, ami azonban szerencsére nagyon ritkán, egyszer tiz esztendőben fordul elő.

Az a nevetőgörcs következtében fellépő halál.

Eppen nemrégiben írták meg az amerikai lapok, hogy Bob Mitchinson newyorki polgár egy viccen halálra nevette magát. Ez nem tréfa, hanem szomorú valóság. Bob Mitchinson idős férfi volt, érelmeszesedésben szenvedett. Egy napon felkereste kedvenc klubját, ahol egyik újságíró éppen egy frissen érkezett viccet mesélt el. Mitchinson kacagni kezdett, előbb egyszer, azután kétszer, végül valóságos nevetőgörcs fogta el. Egész testét rázta a kacagás.

A tagok eleinte maguk is hangos hahotával kísérték a jókedvnek és a tetszésnek ezt a színi nem akaró kifejezését. Később azonban megdöbbenek. Mindenkinek elhallgatott, de Bob Mitchinson még mindig harsogva kacagott. Ritmikus időközökben feltört belőle a futamszerűen lejátszódó kacagás-roham.

Orvost hívtak, aki minden módon igyekezett

Mitchinson nevetőgörcsét megszüntetni.

Röbeszést, morfininjekció nem használt.

Mitchinson mögött váratlanul meghalt. A halál oka: megakarták bészélni őt, abban a feltételben, hogy az idejelem erősebb, mint a nevetésroham. A kísérlet sikertelen maradt.

Mitchinson végül is lefordult a székről. Halott volt.

Az orvosok megállapították, hogy egyik fontos ér megpattant szervezetében. Az elmeszesedett érrendszer nem bírta el a túlzott megterhelést, amelyek a test órákon át való hallatlan erejű megrázkódtatás idézték elő.

Az orvostudomány más ilyen halált is ismer, a nevetőgörcs következtében. A nevetést a tüdő és a szív közvetlen közelében lévő rekeszizom összehúzódása kíséri. Kacagásnál a rekeszizom fel és alá hullámzik, amit magunk is megfigyelhetünk, ha nevetésnél oldalunkhoz illesztjük két kezünket.

Egyes esetekben a nevetőgörcs a rekeszizomok oly nagymértékű munkáját idézte elő, hogy fulladásos halál következik be.

Mind ez persze csak nagyon ritkán fordul elő, mint ahogy maga a nevetőgörcs sem mindennapi dolog.

A régi Kína történetében olvassuk, hogy voltak egyes vidékek, ahol a halálraítélteket mesterséges nevetőgörcs segítségével végezték ki. A delikvenszt hanyatfekve odakötötték egy padhoz, úgy, hogy nem tudott mozdulni. Most talpát alaposan behintették megnevesített sóval. Azután két kecskét vittek oda. Az állatok rögtön nyaldosni kezdték a sót és a halálraítélt kénytelen kellelten kacagni kezdett.

Nincs ember, aki talpának simogatását, csiklandozását a legerőteljesebb nevetés nélkül kibírja. A legtöbben egyszerű érintésből is percekig tartó, rohamos kacagásba fulladnak. A halálraítéltek viszont hosszú félórákon keresztül állandó nevetés-orkánt produkáltak, amelynek a jókedvhez persze már semmi köze nem volt. A delikvens nem sokáig bírta ezt a procedurát. A rekeszizom folytonos összehúzódása következtében beállt nála a fulladásos halál.

A népnyelv valamennyi országban ismeri ezt a kifejezést: halálra nevette magát. Ami annyit jelent, hogy régebben nem volt olyan ritka a nevetőgörcs következtében fellépő haláleset.

Ez természetes. Ma is azt látjuk, hogy a primitív népek, főleg egyes keleti fajok fiait könnyen nevetnek. Amíg a kultúrember ma már nem minden esetben nevet, ha öröm éri, hanem fegyelmezi magát, addig a vad törzsek minden számukra kedvezőnek látszó pillanatban, ha megajándékozzák őket, ha legyőzték az ellenfelüket, ha jóllaktak:

féktelen kacagásban törnek ki.

Ilyen lehetett az ősember is. Nem volt nehéz nála az örömet, a kacagást kiváltani, annak ellenére, hogy a viccet, a tréfát, a magasabbrendű embernek ezt a legfőbb szellemi és lelki ingerét még nem ismerte.

Amateur-tényképeket
Nagyításokkal
Reprodukciókat
készít

FOTO STUDIO
ENGEL ENDRE

Timisoara 1, Piața Libertății 4. Tel. 34-30

Jegyzett már
visszacsatolási kölcsönt

Távlatok

Mit is a külföldi sajtó?

A VATICÁN félhivatalos lapja, az „Osservatore Romano” közli, hogy XII. Pius pápa a Szentszék külképviseletei útján felszólítja a világ katolikuságát, rendezzenek októberben ima-hónapot a háboru melletti befejezéséért.

KATONAI ELÉN harcolt és halt hősi halált Schobert tábornok, hangoztatja a német sajtó. A „Montag” kiemeli azt a jellemző tény, hogy ebben a háboruban a csapatok parancsnokai, a sorkatonaság oldalán, szembeszállnak minden veszéllyel. Az egész német nép, — írja a lap, — elismeréssel emlékezik meg a hős Schobert tábornokról, aki az egyik hadsereg főparancsnoki minőségében esett el a keleti tűzvonalban.

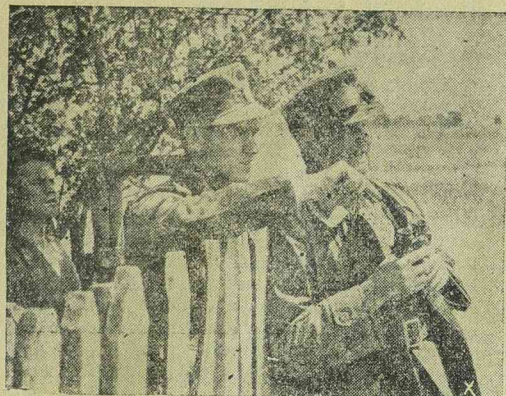
TÖRÖKORSZÁGBAN nagy felháborodást váltott ki az angol-szász tervekkel kapcsolatban az a hír, mely szerint Törökország elfoglalása beletartozik az angol-szovjet-amerikai haditervbe, — írja a milánói „Corriere della Sera”. Az ily tervezet arra vall, hogy a bolsevistákhoz szövetséget amerikaiakkal különös felfogásuk lehet a nemzetközi jogról és a semleges államok sérthetlenségéről.

AMERIKA TEHETETLENSÉGÉRŐL ír a „Hochi Schimbun” című japán lap. Rámutat arra, hogy az Északamerikai Egyesült Államok területi fölélegyűket, nyersanyaggazdagságukat az erőszakos megrohanások és foglalások sorozata révén szereztek meg s ugyanakkor támadónak és fenyegetőnek minősítenek minden más államot, mely csak egy lépést is tesz saját érdekei védelméért. Az Egyesült Államok alkalmazzák a tengeri zárlatot s ugyanakkor méltatlankodva — a „tengerek szabadságáért” szólnak síkra. Ezt a szegyenletes magatartást az egész emberiség megbélyegzi, — fejezi be cikkét a tokiói lap.

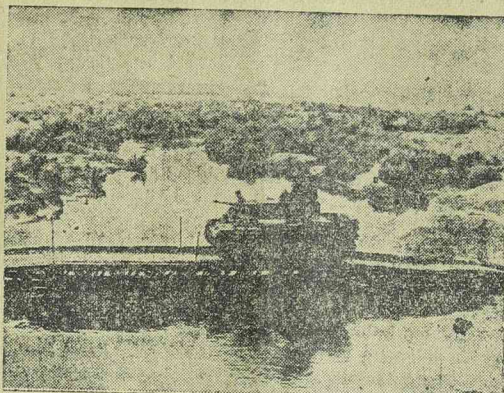
„FAIR PLAY”. A párisi „Oeuvre” e cím alatt azt írja, hogy az angolszászok a háboru során sok cinizmusról és a lojalitás hiányáról tettek tanúbizonyságot. Miután a belgákat és franciákat sorsukra hagyták, az angolok megtámadták Orant, incidenten provokáltak Dakarnál, megtámadták Szíriát és Francia-Szomáliát. Ugyanakkor amerikai „angolszász testvéreik” elkobozták a „Normandie” francia óceánjárót és megtámadták az élelmiszerszállítást a megszállott Franciaországba. De ez még nem minden. Most rá akarják tenni kezüket a francia nemzeti bank aranykészletére és Németország javára folytatott kémkedéssel vádolják a washingtoni nagykövetet. Ime, ez az a bizonyos „Fair play” („tisztességes játék”), melyet az angolszászok volt szövetségesükkel szemben üznek, akkor, amikor az nem tud már védekezni...

HOSSZU CIKKBEN számol be a „Madrid” című spanyol lap egyik munkatársa németországi élményeiről. „Németország közlélményesének biztosítása és megszervezése a meglepetés erejével hatott reám. — írja a cikk szerzője, — az élelmiszer fejadagok Németországban elégségesek, sőt sokszor bőségesek. Kiemelendő az a tény, hogy szegények és gazdagok közt nem tesznek különbséget: mindenki egyforma mennyiségű és minőségű élelmiszerhez jut. A német népek szilárd meggyőződése, hogy csak a nemzeti éppetartozandóság révén érhető el a teljes győzelem.”

SZEPTEMBER VÉGÉN a svájci Vörös-Kereszt mozgókórházat küld a keleti frontra, — közli a „Journal de Genève”. Emellett a svájci Vörös-Kereszt szervezte más népeknek is egészségügyi segítséget szándékozik küldeni, elsősorban a görögöknél. (Rador.)

Német tábornok az előretolt megfigyelőhelyen

Mocsaras területen tör előre a német tank

Parancsszétosztás közben a keleti fronton

Öfelsége Elena anyakirályné hazatérésének egy éves fordulója

Bucurestiből jelenti a Rador: Öfelsége Elena anyakirályné hazatérésének egyéves fordulója alkalmából Antonescu Mihai miniszterelnökhelyettes a következő táviratot intézte Öfelsége Mihai királyhoz:

Felső, ma egy éve, hogy Öfelsége Elena anyakirályné hazatért, hogy Felsőgednek anyai gondosságát, nekünk pedig példaadást hozzon. Éppen ezért odaadásom kinyilvánítása mellett a király és az uralkodóház iránt a hűség gondolatát fejezem ki.

Antonescu Mihai.

Öfelsége Mihai király válasza így hangzik: Melegen köszönöm Önnek a szép gondolatokat és

érzelmeiket, amelyeket édesanyámhoz és hozzám intézett.

Mihai

A miniszterelnökhelyettes ezzel egyidejűleg táviratban üdvözölte az anyakirálynét is:

Azon a napon, amikor királyunk melletti gondosság és példaadás egy éve letelt, kérem Felsőgedet, fogadja hódolatom hű kinyilvánítását.

Antonescu Mihai

Az anyakirályné választáviratában ezeket írta: Fogadja köszönetemet a mindig kifejezésre jutott hűség érzelmekért.

Elena.

Bezárták a teheráni bolgár követséget

Bulgária képviselője elutazott Irán fővárosából — Svédország vette át az iráni bolgár érdekek védelmét

Szófiából jelenti a Rador: Nagybritannia és a Szovjetunió sürgetésére Bulgária teheráni követe elutazott Irán fővárosából. Az iráni bolgár érdekek védelmét Svédország vette át.

AZ IRÁNI TRÓNÖRÖKÖS ESKÜTÉTELE

Amszterdamból jelenti a Rador: A brit hírszolgálat közölte, hogy az iráni trónörökös szerdán délután a parlament előtt letette az esküt.

A LEMONDOTT PERZSA SAH ANKARÁBA

UTAZIK

Berlinből jelenti a Rador: A német fővárosba

Irán fővárosát körülzárták a brit-szovjet csapatok

Teheránból jelenti a Rador: Az amerikai rádió-állomások közölték, hogy szovjet és angol vezérkari tisztek szerdán reggel negyednyolc órakor Irán fővá-

rosába érkeztek. Az angol-szovjet gépesített csapatok ugyanekkor körülkerítették Irán fővárosát.

ANGOL-SZOVJET EGYÜTTMŰKÖDÉS

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A Reuter brit hírgyűjtő diplomáciai szerkesztője az iráni eseményekkel foglalkozva azt írja, hogy az angol és bolsevista módszerek és célok alkalmazása, illetve összeegyeztetése mindenképp kielégítő.

Eden brit külügyminiszter és Maisky szovjet nagykövet minden tekintetben megegyeztek. (Rador)

Növekszik Indiában az angolelles hangulat

Tokióból jelenti a Rador: Az NTI közli a Domei irodának azt a jelentését, amely szerint a Bombayből és Kalkuttából hazaérkezett japánok kijelentették, hogy az angolok egyre erősítik a nyomást az indusok függetlenségi mozgalmára.

Ezek a japánok hangsúlyozzák, hogy a gyűlekezési szabadságot Indiában megszüntették, hogy ezáltal megelőzzék az angolelles mozgalmat. Ennek ellenére azonban az angolelles tevékenység semmit sem veszített hatásosságából.

A Vatikán távolmarad a politikától

XII. Pius pápa nem hajlandó jogosnak minősíteni a nemzeti szocializmus elleni harcot — Myron Taylor átvette a Vatikán választását Roosevelt üzenetére

Myron Taylor, Roosevelt elnök vatikáni külön megbízottja néhány napja Rómában tárgyal. Római tartózkodása folyamán többször jelent meg magánkihallgatáson XII. Pius pápánál és megbeszéléseket folytatott más vatikáni vezetőszemélyiségekkel is. A Rador legújabb vatikáni értesülése szerint kedden Myron Taylor ismét megjelent a Vatikánban s ezen alkalommal XII. Pius pápa átnyújtotta neki Roosevelt elnök üzenetére adott választát. Ez a kihallgatás is hosszabb ideig tartott. Vatikáni körökben, mint eddig, most is

a legteljesebb tartózkodást tanúsítják

a Szentatya és az amerikai megbízott megbeszéléseivel kapcsolatosan s az amerikai elnök üzenetére adott választ tartalmáról semmit sem hoztak nyilvánosságra. A római amerikai nagykövetségen hasonlóképp teljes a titoktartás, holott a vatikáni megbeszélések

kel kapcsolatosan a legfantasztikusabb híresztelések kelték közben már szárnyra.

Jól tájékozott római körökben hangsúlyozzák, hogy a Vatikán most is hagyományos álláspontját vallja: nem avatkozik bele közvetlenül a politikai harcokba és megmarad azon a szellemi síkon, mely rendeltetésével és hivatásával összefügg.

A Rador-iroda egy másik római jelentése ismereti a Reuter brit hírszolgálati ügynökség értesülését. Eszerint a „New-York Times” című amerikai lap azt írja, hogy Roosevelt elnök a pápához intézett üzenetében arra kérte a Szentatyt, hirdesse ki, hogy a nemzeti szocializmus elleni küzdelem: jogos harc.

Az Egyesült Államok elnökeinek a kérését a pápa megtagadta.

A miniszterelnökség minden rendelkezést írásban ad

Bucurestiből jelenti a Rador: A miniszterelnökségnek értesülése van arról, hogy bizonyos személyek vagy közigazgatás alkalmazottak adott esetben az általuk kért rendelkezések bejelentésekor azt állítják, hogy az „a miniszterelnökség rendelete”. Ezzel kapcsolatban a miniszterelnökség közli, hogy kizárólag írásbeli rendelkezéseket bocsát ki és azt, aki enélkül a miniszterelnökségre hivatkozik, azonnal adják át az ügyészségnek.

A török külügyminiszter beszámolója

Ankarából jelenti a Rador: A török távirati ügynökség közli, hogy Saradzoglu török külügyminiszter a republikánus néppárt parlamenti csoportjának ülésén részletesen ismertette az utóbbi hetek világpolitikai eseményeit. Több képviselő kérdéseket intézett a külügyminiszterhez, aki azokra részletesen válaszolt. (Rador).

Intézményes családvédelem Franciaországban

Vichyből jelenti a Rador: A francia kormány törvényt adott ki, melynek értelmében a legszigorúbban büntetik a magzatelhajtást, az anyaság előtt álló asszonyokat pedig a legmesszebbmenő társadalmi, illetve állami támogatásban részesítik. Szükség esetén az anyaság előtt álló asszonyokat ingyenes kórházi kezelésben részesítik. A családvédelmi törvény egyik szakasza kimondja, hogy a munkaadók nem bocsáthatják el női alkalmazottaikat, ha anyaság előtt állnak.

FORUM ARAD — Telefon 20-10 a nagyfilmek színháza

Ma! A szezon egyik kiemelkedő élfilmje! Egy trónörökös és egy pincérleány szerelmi története! Napjaink legbájosabb szerelmi meséje!

Amikor öfelsége szeret

A főszerepekben

Jenny Jugo, Gustav Fröhlich

Műsoron kívül a legújabb 7. sz. háborus hirdető és 520 sz. UFA-hirdető.

Előadások 5, 7-15 és 9-30-kor

HIREK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Timișoara, I. Brătianu-tér 3.
Telefon: 28-10.

Aradi szerkesztő: Babuczay György
Eminescu-utca 8. Telefon 17-11.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Felföldön házhoz való kézbesítéssel együtt havonta 80.— lei, negyedévre 240.— lei, félévre 460.— lei és egész évre 800.— lei. Magyarországon havonta 4.— pengő, negyedévre 12.— pengő, félévre 24.— pengő és egész évre 48.— pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendszeres előfizetési díj kétszerese.

LÉGY

Már a neve is gonosz. Kényszerít bennünket, hogy amikor kimondjuk parancsoló módon fejezzük ki azt a kívánságunkat, hogy „légy”!

Egy amerikai emberiség-boldogító tudós ezt írja egyik nemes tanácsokat osztogató könyvében: „Mentül több ember kíván valamit, annál hamarabb bekövetkezik az a valami”. Ennek a meleg szívi bölcselőnek igaza lehet. Legalább a mi esetünk a tulszopora légygel azt bizonyítja, mert mi még akkor is kívánjuk a legyet, ha szidjuk. „Ó, hogy az Isten pusztítson el, te nyomorult légy!” mondjuk és persze ök lésszeggel és megdöbbentő tehetséggel igyekeznek a parancsban foglalt második kívánságnak eleget tenni.

Öszintén bevallom, én babonás félelemmel viseltetem a legyek iránt, mert gyakran észrevettem, hogy figyelemmel kísérem. Tudják, hogy mit művelnek szobámban, ahová lopva betolakodtak, de minden félelem nélkül birtokba vették azt. A mennyezeten fesztelemből sétálnak, mint én a padlón, az ételembe hamarabb kóstolnak, mint én, zümmögve énekelik kedves nótáikat, amikor én fofgájás miatt keservesen nyögdecsellek. Ha kedves fotójomba könyvvel kezembe leülök, hogy egy zavartalan órát olvasással töltsék, azonnal megjelennek és bosszantóan kellemetlenkednek...

Es kérem — leírom, bár tudom, kinevetnek — szobai légyállományom megérezte ennek az irásműnek tartalmát is. Szilárdan hiszem, tudják, hogy rólok van benne szó és persze nem tetszik nekik... Két-tő közülük arcátlan dühvel támad pillanatok óta. Mérgező zúgással egyszerre repülnek fedetlen testrészeimre. Eremodoruk csodálatosan értelmes és ravasz... Ök maguk tulajdonképpen nem okoznak fájdalmat, csak utálatosan csiklandoznak tapadó korongjaikkal... Így kényszerítenek egy megalázó ténykedésre, arra tudniillik, hogy feljűk sujtvá, magamat pofozzam. Most éppen balarcomra szállott az egyik, a másik ugyanakkor jobb fülem hegyére. Odaszólok erősen, ahol arcomon érzem a csiklandozást. Csattan és fáj, de nem törődöm vele, meg kell ölnöm a bestiát!... Most egyik az orrom hegyére szállott, a másik a fejem tetején sétál. Két kézzel sujtok s így ügyetlenből, mintha csak egyikkel harcolnék. Ez a két fronton való támadás is ördögi taktikájuk. Persze ismét csak magamat bántalmaztam és ök tova szálltak, azaz visszavonultak, de csak annyi időre, hogy megdörzsölhetem bizsergő orromat. Már jönnek is vissza. Most egy fronton egyesítik erőiket (helyesebben: szemtelek egységüket), mert mindakettő orromra szállott. Elzavarom őket, visszaszállnak. Ujra elzavarom. Megint csak visszatérnek. Most már ütök... Óh jaj! az orrom! Nem bírom tovább. Felkelek az írógép mellől...
B. L.

— **Enescu Gheorghe hegedűművész hangversenye a sebesült katonák részére.** Sinaiból jelenti a Rador: Enescu Gheorghe, a kiváló román hegedűművész és zeneszerző, a sinaiai kórházak sebesültjei részére a Palace-teremben hangversenyt rendezett, amelyen a sinaiai kórházakban elhelyezett összes sebesült katonák résztvettek.

— **Földrengés Belgrádban.** Belgrádból jelenti a Rador, hogy kedden négy óra harminchat perckor erős földrengést észleltek. A földrengés rizenkét percig tartott és az egyes földlökések tartama nyolc másodperc volt. A földrengés központja Kisázsia lenne, ahol a napokban a rendk vül erős földlökések nagy pusztítást végeztek.

— **Beszűntették a munkát egy amerikai vashengermű munkásai.** Newyorkból jelenti a Rador: Az NTI közli, hogy a „Macdonald” vashengermű több mint harmincezer munkása, akik az Ohio állambeli Youngstown városban levő Carnegie Illinois Steel Co. acélművek számára dolgoztak, beszüntették a munkát. A sztrájk következtében a hengerműben leállt a munka.

— **Ileana főhercegnő visszatért Délnémetországba.** Berlinből jelenti a Rador, hogy Ileana főhercegnő néhány napos tartózkodás után elutazott Berlinből és visszatért Délnémetországban levő lakhelyére.

— **A pozsonyi román követ kihallgatása a szlovák államfőnél.** Pozsonyból jelenti a Rador, hogy Elefterescu pozsonyi román követ szeptember 16-án kihallgatáson jelent meg a szlovák államfőnél. A hosszú kihallgatás szívélyes légkörben folyt le és azon megtárgyalták a két államot érdeklő összes kérdéseket.

— **Minisztertanács Ankarában.** Ankarából jelenti a Rador, hogy a török kormány tagjai Ismet İnönü államfő elnöklete alatt szerdán minisztertanácsot tartottak.

— **Nincs háborus lelkesedés Amerikában.** Newyorkból jelenti a Rador: A „New-York American Journal” beszámol Holt volt szenátor nyilatkozatáról. Holt tizenkétezer kilométeres utazása során sehol sem tapasztalt háborus lelkesedést. Az angolok, bolsevisták, kínaiak és fársaik lelkesedés nélkül barcolnak, propagandistáik azonban az amerikaiak tartózkodó magatartását harci lelkesedéssé szeretnék átalakítani. Az amerikaiaknak még fájdalmas emlékeik vannak a világháboruból és nem akarnak újra háborút.

— **Amikor a papagáj megmenti a saját életét.** Egy párisi kereskedő papagáján az őrség jeleit véte felfedezni és ezért át akarta adni a madarat az állatvédő egyesületnek, hogy az a papagájt gázkamrájában fájdalom nélkül kiirtsa. El is indult a madárral az állatvédő egyesület helyisége felé. Utközben, mintha csak sejtette volna sorsát, egyszerre felkiáltott a papagáj: „Csokolj meg és mondj nekem isten-hozzadot!” Ezek a szavak megmentették a papagáj életét, mert a kereskedőnek ezután nem volt szíve ahhoz, hogy az okos állatot megölje. Hazavitte a böles madarat és most már állatorvossal vizsgálta meg, hogy az döntse el, valóban öreg-e a madár. Az állatorvos kijelentette, hogy őrségszóló szó sem lehet, a papagáj éppen most éli legszebb férfikorát — és biztosította a kereskedőt, hogy nyugodt lehet: nemcsak őt, hanem egész családját tul fogja élni a papagáj.

— **Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epe-hajtó a Dr. Földes-féle Solvo-pirula.** Székrekedés, bélrenyheség, rossz emésztés, gyomorrontás, felfúvódás, gyomor- és bélfájdalmakkal teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 30 lei. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és dro-gériában kapható.

— **Megindult az ipari élet Besszarábiában.** A besszarábiai lakosság ellátása érdekében a nemzetgazdasági minisztérium, mint azt annak idején megirtuk, nagyobb mennyiségű elsőrendű közszükségleti cikket (sót, gyufát, cukrot, vászonneműt, kőolajat, építőanyagot, mezőgazdasági gépeket stb.) küldött a visszatért tartományba. Ezzel egyidejűleg megindult az ottani ipari üzemek és gyárak üzembelyezése. Így elsősorban a malmok, ételolajgyárak, tej- és vajüzemek, valamint a halkészítményeket gyártó vállalatok megindulását sürgetik.

— **Konyak helyett — tea.** A szentbernáthegy alpesi menedékház híres életemtő kutyái konyakot tartalmazó kulacsot viseltek a nyakukon. Ez a konyak arra való volt, hogy első erősítőszere legyen azoknak a lavina által eltemetett, szerencsétlenül járt turisták számára, akiket a bernáthegy kutyák megtaláltak. Az antialkoholista mozgalom azonban — úgy látszik — még a magas hegyek tetejére is eljutott. Legalább is erre vall az a körülmény, hogy a bernáthegy szerzetesek az életemtő kutyák nyakán lógó kulacs konyaktartalmát teára cserélték ki. Az antialkoholisták véleménye szerint ez az erős tea ugyanugy megteszi hatását, mint a legfinomabb konyak.

— **Robbanások a Glasgow-esatornában.** Lisszabomból jelenti a Rador: Londonból érkezett hírek szerint két nappal ezelőtt több robbanás történt a Glasgow-esatornában. Az első robbanás egy hadihajón történt. Kettőn meghaltak, kilenc ember megsebesült. A második robbanás két vontatóhajót rongált meg. Hivatalosan egy magyarazzák a robbanást, hogy német repülőik által előzőleg ledobott bombák voltak a víz mélyén s ezek most robbantak fel.

— **Puderdoboz villanyvilágítással.** Talán a világ minden szabadalmi hivatalában szabadalmaztattak már olyan találmányt, mely a hölgyek ma már annyira nélkülözhetetlen „puderdobozát” esti használatra is alkalmassá teszi azáltal, hogy a benne levő tükör előtt kis villanylámpa ég és megvilágítja az arcot. Ed-dig azonban egyik találmány sem terjedt el, mert a zseblámpaelemnek a puderdobozban való elhelyezése elcsufította és tulnehéztette a dobozt. Most egy zürichi feltaláló megoldotta gordiusi csomóként a nehéz kérdést. Egyszerűen különválasztotta az elemet a puderdoboztól. Az elem külön van a készítségben, selym-dróttal vezet belőle a dobozhoz, illetve a benne elrejtett porányi villanykörtehez s ez a körte magától kigyullad, mikor a dobozt kinyitják.

A gondolat sebessége

Ha valamire azt akarjuk mondani, hogy nagyon gyors, a gondolat sebességére hivatkozunk a hasonlatban, mint valami nagyon gyors dologra. Hogy azonban hogyan szárnyal a gondolat, milyen sebes, azt tulajdonképpen nem lehet pontosan megmondani. Az ősi hasonlat nyilván az érzéklés sebességét vette alapul, abból a tapasztalatból indulva ki, hogy valóban mindent abban a pillanatban megérzünk, amint az inger hatni kezdett érzékszerveinkre. Így tehát a gondolat sebességén tulajdonképpen az érzéklés sebességét kell értenünk. Ezen az alapon most már pontosan meg is tudjuk mondani, hogy mekkora a „gondolat” sebessége. A tudósoknak sikerült teljes pontossággal meghatározniok, hogy az érzéklés milyen sebességgel terjed az idegeinkben. Ez a sebesség másodpercenként 50—100 méter közt változik, vagyis ha ujjunkkal hozzáérünk valamizhez, egyötvened, egyszázad másodperc alatt megérkezik agyunkba az inger. Ez elég szép sebesség, de messze van a villámgyorsostól, hiszen a villám, vagyis az elektromosság másodpercenként 300000 kilométer sebességgel terjed. Az inger sebessége órákra átszámítva, átlagban 250 kilométernyi sebességet jelent, vagyis olyan sebességet, amellyel ma már a repülőgépek egészen könnyen közlekedhetnek. A repülőgépre tehát joggal mondhatjuk rá, hogy a gondolat sebességével jár.

— **Fedezve van az ország ételolajszükséglete.** A nemzetgazdasági minisztérium a lakosság ételolajszükségletének fedezésére Besszarábiából ezeröttszáz vagon napraforgó magot vásárolt, ami a rendelkezésre állott kétezeröttszáz vagonnal együtt elegendő lesz az új termés betakarításáig. Ugyanakkor Besszarábiában öt ételolajgyárat helyeztek üzembe, amely lehetővé teszi a további szükségletet.

— **Nem lehet kétkulacsos politikát folytatni.** Chisinauból jelenti a Rador: Egyes besszarábiaiak a szovjet megszállás alatt románelles magatartást tanúsítottak. Ezek között volt Antohie Anton, aki a szovjet megszállás előtt 1940-ben Orhein volt bíró. A szovjet megszállás alatt bolsevista magatartást tanúsított és a chisinaui pedagógiai intézet tanára lett. Ilyen minőségében a sajtó útján, előadásokkal és nyilvános gyűléseken románelles tevékenységet fejtett ki. Tegnap Orheiről jövet arra kérte a hatóságokat, hogy helyezték vissza a bírói karba. Az állambiztonsági hatóság azonban értesült a volt bíró tevékenységéről és letartóztatta. Ügyét átadták a hadbírósnak.

— **Irakban kommunista kormányférfiak kerülnek uralomra.** A Rador isztambuli értesülése szerint Irakban az angolok azon fáradoznak, hogy több minisztérium élére kommunista érzelmű politikusokat állítsanak.

— **Amerikának sok pénz kell...** Washingtonból jelenti a Rador: Az amerikai szenátus véglegesen jóváhagyta a pénzügyminiszter által beterjesztett törvénytervezetet, mely szerint keresz számban három és fél milliárd dollárt irányoznak elő a költségvetésben a rendes állami kiadásokra. Ez az Egyesült Államok fennállása óta a legnagyobb ily célra fordított összeg. A törvényt Roosevelt elnök szentesíti és ez azonnal érvénybe lép.

— **Háborus utizás a hollywoodi filmgyárakban.** Washingtonból jelenti a Rador: Több észak-amerikai szenátor vizsgálatot kért a hollywoodi filmgyárak ellen, azon a címen, hogy ezek a vállalatok a háborus utizás szolgálatában állanak. Roosevelt elnök szerette volna elejtetni ezt a vádat és lépéseket is tett ezirányban, de a szenátorok állhatatosan kitartanak követelésük mellett.

— **Kilakoltatják a nemfizető lakókat.** Aradváros vezetősege elhatározta, hogy az Oltului és Retezat utcákban levő városi munkásházak nemfizető lakói közül 13 bérlőnek felmondanak, illetve kilakoltatási keresetet indítanak ellenük.

— **Ahol soha nem esik az eső.** Az ausztráliai Kahoraauto sivatag a földkerekség olyan területe, ahol nem fordul elő légköri lecsapódás. A több mint hetvenezer négyyszög kilométernyi terület, sivár, kietlen pusztaságában nyoma sincs a növényzetnek, ismeretlen fogalom az oázis, forrás, patak vagy folyó. Vörös sziklák és sárgásbarna homok borítja az óriási területet, amelytől az örök természet megvonta jótékony adományát, az esőt. Ezt a hatalmas területet évmilliókkal ezelőtt sötét borította s minthogy a közelben és a sivatag környékén sehol nincs folyó vagy álló víz, léggpárák képződése a tropikus hőség mellett jönet létre, eső soha nem eshet. Az ausztráliai hatóságok néhány ízben már kísérletet tettek arra, hogy a természet mostohaságán vízodavezetéssel segítsenek, de a vállalkozás minden esetben kudarcot vallott. Még annyit sem tudtak elérni, hogy a sivatagon keresztülhúladó utak mentén kutakat, forrásokat létesítsenek, mert az éghajlati viszonyok olyanok, hogy a megnyitott források is napok alatt kiszáradnak, elapadnak.

— Ribbentrop birodalmi külügyminiszter távirata Antonescu tábornaghoz. Bucurestiből jelenti a Rador: Schobert német tábornoknak a keleti arcvonalon történt hősi halála alkalmából Antonescu Ion tábornagy-államvezető és Antonescu Mihai miniszterelnökhelyettes részvétlívát intézett Ribbentrop Joachim német birodalmi külügyminiszterhez. A német külügyminiszter most ugyan csak távirati uton mondott köszönetet a kifejezett részvételért.

— Folytatják a tanítást az aradi római katolikus főgimnáziumban. Az aradi római katolikus főgimnázium épületének a sebesült katonák elhelyezésére történt felhasználása következtében néhány napig szünetelt az iskolában a tanítás. Az osztályokat most, kettő kivételével sikerült elhelyezni és a tanítás esztőtörtől ismét folytatódik. Az első osztályosok a Kolping helyiségében, a másodikok a plébánia felett lévő énekeremben, az ötödikesek a Kolpingban, a hatodikosok és nyolcadikosok Szabó Albert kereskedő raktárhelyiségében, a hetedikesek pedig a Leánykongregáció helyiségében tanulnak tovább. A III. és IV. osztály részére még nem találtak helyet. A római katolikus fiú elemi iskolásokat a zárdai leányiskolába költöztették át és a tanítás délután van.

— Adományok a hadseregnek. Bucurestiből jelenti a Rador: Antonescu Mihai helyettes miniszterelnökhez a mai napig 66 millió 175.530 lei adományt juttattak el a hadsereg javára.

— Rooseveltt hat milliárd dollárt szán ismét háborus célokra. A Rador washingtoni jelentése szerint Rooseveltt elnök kijelentete, hogy az újabb hatmilliárd dolláros befektetésből délamerikai támaszpontokat is létesít az Egyesült Államok, azonfelül igyekszik felvásárolni a délamerikai államok terméskészletét, hogy elszoktassa azokat az európai kereskedelmi ügyletektől.

— Hatalmátit kommunista. Vichyből jelenti a Rador: A marseillei hadbíróház hazaárulás miatt halálra ítélte egy kommunistát.

— Lemondott a szíriai kormány. Kabulból jelenti a Rador: A jeruzsálemi rádió közlése szerint a szíriai kormány lemondott. Catroux degaullista tábornok De Gaulle tábornok egyik bensősült pártbíráját bízta meg az új kormány megalakításával.

— Elhagyta az országot Karl Megerle dr. Bucurestiből jelenti a Rador, hogy Karl Megerle dr., a Berliner Börsenzeitung külpolitikai munkatársa Jassiban, Chisinauban, Tighinában és a Dnyeszterentel részeket tett látogatásából visszatérve, szerdán repülőgépen elhagyta az országot. Körútján a német követség részéről Windecker konzul, míg a propagandaügyi minisztérium részéről Cisek tanácsos és Cigreanu Liviu kísérték. A baneasa repülőtéren Antonescu Mihai miniszterelnökhelyettes nevében Badauta propagandaügyi minisztériumi igazgató buszott a német újságrólól.

— A kanadai ötös ikrek angolul tanulnak. Torontóból jelenti a Rador, hogy a Dionne ötös ikrek, akik most töltötték be hetedik évüket, csak a francia nyelvet beszélik. A kanadai közoktatásiügyi miniszter közölte, hogy most magánórákon az angol nyelvre tanítják őket.

— A lemondott perzsa sah elutazott Teheránból. Amszterdamból jelenti a Rador: A Reutersroda teheráni értesülése szerint a brit és szovjet csapatok szerdán egyszerre vonultak be Teheránba. Ugyancsak a Reuter ügynökség jelenti, hogy a lemondott perzsa sah elhagyta Teheránt és Isphahban utazott.

— Hat szovjet ejtőernyőst tettek ártalmatlanná Bulgáriában. Szófiából jelenti a Rador: A Stefani iroda közlése szerint a Déldobrudzsában levő Dobrici közelében hétfőn délután egy szovjet repülőgépről hat ejtőernyős ugrott le. A bolgár katonák észrevették őket és az ejtőernyősökkel való összecsapásban mind a hatot agyonlőtték. Egy bolgár tiszt és két katona meghalt. A vizsgálat megállapította, hogy az ejtőernyősök bolgár kommunisták voltak, akik már évek óta a Szovjetunióban tartózkodtak.

— A Szovjet megszakítja a diplomáciai viszonyt Bulgáriával. Szófiából jelenti a Stefani iroda: A szófiai szovjet-követséghez közelálló körök értesülése szerint a Szovjetunió nincsen megelégedve a moszkvai kormány tiltakozó jegyzékére adott bolgár válaszal. Az a meggyőződés uralkodik, hogy a szovjetkormány meg akarja szakítani a diplomáciai viszonyt Bulgáriával.

— Megtorló kivégzések Párisban. A Rador párisi jelentése: A francia sajtó beszámol a franciaországi német katonai parancsnokság legújabb közleményéről, mely bejelenti, hogy három német katona elleni merénylet megtorlása gyanánt tíz kommunista tiszt kivégezték. A francia lapok rámutatnak a merényletet által előadódó helyzet súlyosságára.

Családi dráma Aradmegyében

Összeszúrkálták az anyát és gyermekeit — Az asszony meghalt és a két gyermek haldoklik

Borzalmas családi dráma tartja izgalomban az aradmegyei Ineu község lakóit. Eddig még ismeretlen tettes, vagy tettesek álkules segítségével péntekre virradó éjszaka behatoltak Radusan Sofia 28 éves gazdaasszony házába és az alvó nőt és két leánykáját összeszúrkálták, késsel felvágták a nő hasát és a gyermekek arcát megsebesítették.

A szerencsétlen nő elvérzett, az öt és hét éves leánykák pedig haldokolnak az ineu kórházban.

A szörnyű tettet pénteken reggel fedezték fel a szomszédok, akik tejért akartak menni Radu-

sanékhoz, de az ajtót zárva találták. A kegyetlen gyilkos ugyanis ismét beárta az ajtót, amikor a gyilkosság után távozott.

A csendőrségi nyomozás megállapítása szerint valószínűleg rablás történt, mert a lakás fel volt forgatva, a szekrényekből ki-dobálva a holmik, a tettes tehát keresett valamit, pénzt, vagy ékszert. A két leányka arcan szenvedett súlyos sérüléseket, szemük is megsérült és állapotuk reménytelen. A bestiális gyilkos kézrekerítésére folyik a nyomozás.

— Ellopták egy diák iskolai bizonyítványát. Devai tudósítónk jelenti: Dobocan Ioan devai középiskolai tanuló feljelentést tett a rendőrségen, hogy Bucuresti-Deva között a vonaton ellopták bördőnjét, amelyben ruháin kívül valamennyi iskolai bizonyítványa benne volt.

— Háborus kupa-mérkőzések az aradi Gloriapályán. Vasárnap három háborus kupa-mérkőzés lesz az aradi Gloriapályán. Délelőtt tíz órakor Unirea—Mica, délután három órakor Crisana—Transilvania, öt órakor Glor—SGA. A délelőtt megváltott belépőjegyek délutánra is érvényesek.

— Érdekes per a devai törvényszék előtt. Devai tudósítónk jelenti: A devai törvényszék most tárgyalta Doda Gheorghe Nojag községbeli lakos perét, amelyet Doda Petru és Doda Sofia ellen indított. A házaspár néhány méter szélességű földet elvett Doda Gheorghe kertjéből. Feljelentés nyomán a járásbíró-ság nem találta bűnösnek a Doda-házaspárt és felmentette a vád alól. Felelősségén a törvényszék elé került az ügy, amely megállapította, hogy bár Doda Gheorghe bírói ítélet alapján birtokosa volt a kérdéses földdarabnak, ténylegesen nem került birtokába és így nem áll fenn a bírói ítélet végrehajtásának vétsége. Ezért újból felmentette a Doda Petrut és Sofiat.

— Gépfegyverrel tüzeltek az angolok kórházi sebesültekre. Rómából jelenti a Rador az olasz főhadiszállás közleményét, amely szerint Észak- és Keletafrikában olasz különítmények értékes felderítő tevékenységet fejtettek ki és ez alkalommal elengedő osztagok támadását verték vissza. Az olasz tüzéség ismét eredményt lőtte a tobruki védműveket. Az angolok az elmúlt éjjel újból Benghazit és Tripolisz felett jártak, emberáldozata nem volt a bombázásnak, az okozott anyagi kár jelentéktelen. Olasz s német bombázók Dzsarabub környékén angol gépkocsioszlopokat bombáztak, amelynek nyomán számos gépjármű elpusztult. A bardi kórház bombázásáról újabb részletek közlik, hogy az angolok támadása másfél óráig tartott. A robbanó bomba ledobása előtt az angolok világító rakétákat gyújtottak, nehogy világosan kivehető volt a városon kívül fekvő kórház vöröskeresztes jelzése. Az angolok a nemzetközi joggal ellentétben egészen esekély mtgasságból gépfegyverrel tüzeltek a kórházra.

Az első gőzhajó

nem Fulton Róbertől származik, nem is a francia Papin-től: — a gőz hajtóerejének felfedezése sokkal régebben történt már meg. A spanyol Blasco de Garay volt az, aki 1545 június 17-én V. Károly császárnak Barcelonában bemutatott egy hajót, a 200 tonnás Trinidadot, melyet gőz segítségével hajtott. A vitorlák mellé még egy fakerekekből álló szerkezetet illesztett, melyet egy óriási vizar-tályban forralt viznek a gőze mozgatott. Hogy az inkvizíció rosszalását elkerülje, a tartályba a montserrati apátság szentelt vizet is tett. A Trinidad szél ellen is tudott haladni és az uralkodónak annyira megtetszett, hogy megbízta kincstárnokát: foglaljon az első gőzhajózás kérdésével. Ez a kintinó uriember azonban — az emberiség nagy kárára — komolytalannak tartotta az új találmányt és Garay mindenkitől efeledve halt meg 1556-ban a montserrati apátságban.

— Elsüllyedt svéd hajók. Stockholmából jelenti a Rador: A Havas-OFI ügynökség hivatalos svéd közlemény közöl, amely szerint a svéd flotta egyik torpedórombolójában szerdán reggel robbanás történt. Három torpedóromboló elsüllyedt. Harmadik egy tengerész életét veszítette, míg tizenegyen megsebesültek. Valószínű, hogy a szerencsétlenséget egy akna felrobbanása okozta.

Ügyeletes gyógyszertárak

Pénteken, szeptember 19-én Aradon a következő gyógyszertárak tartanak éjszakai szolgálatot: Földes (Eminescu-utca), Rozsnyai (Avram Iancu-tér) és Kárpáti (a villamos állomással szemben).

Szeptember 13-tól 19-ig Brasovban a következő gyógyszertárak tartanak éjszakai szolgálatot: Scholtes (Str. Brancoveanu 7.) és Schmidt (Str. Hirscher 14.)

Mózi

Aradon a mozik műsora pénteken a következő: Corso: Intermezzo (Amerikai film.) Fórum: Amikor Őfenégre szeret (Német film.)

CORSO (ARAD)

Tel. 23-64

Előadások 3, 5, 7:30 és 9:30-kor

Romániában legelőször a CORSO-ban

Az amerikai filmversenyen első díjat nyert film. Ennél megkapóbb, bájosabb, emberibb és szebb filmet még soha sem készítettek. Művészetben játványosságban felülmul minden eddigi filmet:

Intermezzo... Egy szerelem története

INGRID BERGMANN

a legújabban felfedezett nagy star GRETA GARBOHOZ kasonló, sőt művészetben és szépségben még őt is felülmúló filmművész és

ESSLIE HOWARD

a mai élő legnagyobb színész.

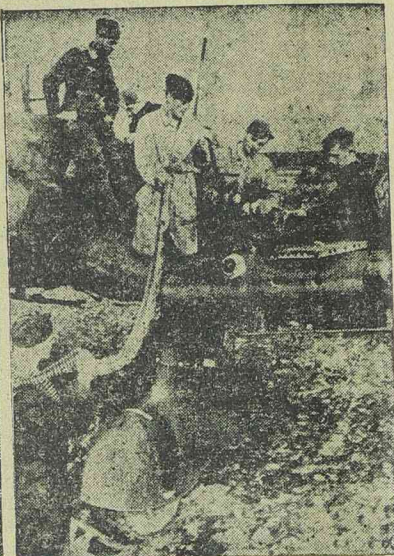
Felejthetetlenül emlékezetes élménye lesz annak, aki ezt a filmet megnézi. Filmben eddig még ennyi művészet, ötlet, szellemesség, lelkiség nem volt felhalmozva, mint ebben a gyönyörű műremekben.

A legújabb UFA-híradó

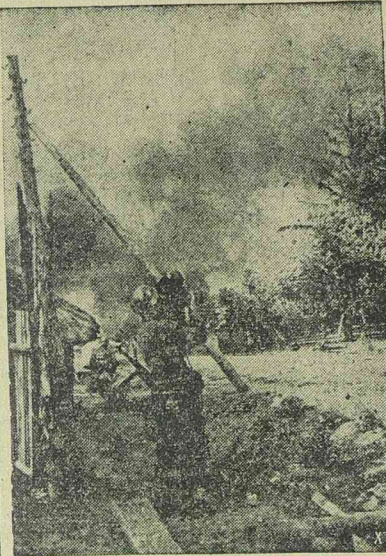
A legújabb UFA-híradó

Támadásra indul a német gyalogság a keleti fronton

A német repülőgépet előkészítik a támadáshoz

A német harcéri fotóriporter fényképfelvételt készít

Német katonák pihenés közben elbeszélgetnek a lakosokkal

SPORTESSEMÉNYEK

Uj női magasugró csueseredmény Bucurestiben

Vasárnap Bucurestiben az ANEF-stadionban atlétikai versenyt tartottak és bár az érdeklődés nem volt nagy, az atléták szép számban vettek részt a versenyeken.

amelyeken két csueseredmény is született.

Köllmann Médi a női magasugrásban országos csueseredményt javított, míg a férfiaknál Baciu megjavította a rudugrás kerületi csueseredményét. A részletes eredmények a következők:

400 m gát: Ludu (Venus) 1:02, Stelorian (Viforul Dacia) 1:02.2.

200 m: Panait (CFR) 24.9, Papadopol (Victoria) 25.6

800 m: Jorgulescu (Venus) 2:10.9, Radasiu (Victoria) 2:11.1.

3000 m: Teodosiu (Stadiul Roman) 9:50.9, Dumitru (St. R.) 9:51.

Diszkoszvetés: Havaletz (Metropola) 41.13, Martinas (Vict.) 30.62.

Magasugrás: Stoica (V) 170, Dumitrescu (V) 165.

Rudugrás: Baciu (V) 352 cm, kerületi csucs, Stavros (VD) 300 cm.

4x100 m váltó: Venus 47.8 mp, Victoria 48.5, CFR 50.2 mp.

800x400x200x100 m váltó: Venus 3:49.4, Victoria 3:53, VD 3:54.

Női versenyszámok:

100 m: Geta Richter (V) 13.5, Kullmann Medi (VD) 13.6.

80 m gát: Barlea Ileana (V) 14.6, Grozoiu Nuti (CFR) 16.5.

500 m: Grozoiu Nuti 1:39, Pandeale Machi (CFR) 1:45.

Súlylökés: Köllmann Medi 9.10 m, Saulescu Laura (VD) 8.03 m.

Magasugrás: Köllmann Medi 144.5 cm, új országos csueseredmény.

Diszkoszvetés: Ureche Monica (VD) 25.01, Ioan Virginica 22 m.

Amint látható főleg

a Venus atlétái szerepeltek nagy számban és sok győzelmet arattak is.

Ez volt különben az utolsó verseny a predealai országos viadal előtt, melyet most végre vasárnap mégis megtartanak.

Brasovban az UAB rendezett vasárnap atlétikai viadalt

Brasovban megrendezték az első atlétikai versenyt, amelyen az UAB versenyzőin kívül a sibiui egyetem két atlétája, Moina és Coracu is indult sikerrel. Az eredmények ezek:

100 m.: Moina 11.2, Coracu 12, Bugeanu 12.2.

200 m: Moina 22.9, Moarcas 24.8, Vacaru 27.2.

400 m: Moarcas 56.2, Coracu 58.2, Eftimescu 59.5.

800 m: Surd 2:06.8, Pandrea 2:12, Eftimescu 2:17.

3000 m: Surd 9:40, Mircan 9:51.

Távolugrás: Coracu 6.41, Moina 5.99, Nistor 5.87.

Magasugrás: Nistor 175, Moina 165, Minescu 165.

Hármasugrás: Coracu 13, Nistor 11.84, Moarcas 11.18.

Súlylökés: Coman 12.53, Samosca 10.63.

Diszkoszvetés: Coman 34.70, Samosca 28 m.

Gerelyhajítás: Munteanu 42.70, Lazar 37 m.

Érdekes, hogy a két sibiui atléta 43 pontot szerzett az UAB atléták 79 pontjával szemben.

Góleső egy Basarabia-Kupa-meccsen

Vasárnap Craiovan érdekes labdarúgó mérkőzés volt a Basarabia-Kupáért. A mérkőzés érdekessége nem a játék szépségében, hanem az azon rugott 25 góllal rejlett. Az FC Craiova a Dunarea együttesével játszott és 8:0-as féldő után a játék második felében 33 perc alatt további 17 góllal terhelte meg a ligacsapat a Dunarea együttesének hálóját. A további góleső elhárítására a teljesen összezavarodott Dunarea má: nem talált más ellenszert, csak azt, hogy 12 perccel a befejezés előtt a ritka csueseredmény birtokában levonult a pályáról.

A CHINEZUL-CAMT VASÁRNAPI MÉRKÖZÉSET NAGY ÉRDEKLŐDÉS ELŐZI MEG

A Chinezul-CAMT csapatának az elmúlt vasárnapi mérkőzéséről csak kevesen tudtak, mert mondhatni az „utolsó percben” értesült a legszűkebb vezetőség is a Politechnica elleni játék megtartásáról. Most vasárnap azonban már minden bizonyosan jóval nagyobb lesz az egyesült csapat mérkőzésének a látogatottsága. Ezuttal a CFR lesz az ellenfél és mindenki idejében tudja a játék színhelyét is. A lila-zöld fiúk nagyon jó játékot mutattak már a Politechnica ellen is és nagy eredménnyel győztek úgy, hogy minden remény megvan arra, hogy vasárnap is jó játékkal lépik meg az új érdeklődést mutató híveket. A szurkolók érdekeit már a szövetség is szem előtt tartja, mert kötelezően előírja a Basarabia-Kupában a kettős mérkőzések megtartását. Ezáltal most vasárnap is a Chinezul-CAMT-CFR meccs után, amely félhárom órai kezdettel az Electrica-pályán kerül előtérre, még egy kupa-mérkőzés lesz az Electrica és a Politechnica csapatai között.

Fordításokat,

okmányokat, irodalmi és szakmunkákat, román, német vagy magyar nyelvről vagy nyelvre vállalok. Levelezőlap érdeklődésre válasszok. Timisoara III., Strada Rusu Sirjanu 2 sz.

Sport hírek mindenfelől

Svájc női atlétikai bajnokságaiban jó eredmények voltak. 60 m-en és távolugrásban De Pol győzött 7.8 mp, illetve 550 cm eredménnyel. 100 m-t és a magasugrást a magasugró világcscs tulajdonosa Pfenning nyerte 12.7 mp-el 160 cm-el. Gerelyvetésben Stiefel győzött 40.51, diszkoszban Leuthard 30.70 m-el.

A horvát atlétikai bajnokságokat Zágrábban rendezték az alábbi eredményekkel: 100 m Dremil 11.6, 200 m Urbics 24, 400 m Velcek 54.3, 800 m Kotnik 2:00.3, 1500 m Kotnik 4:04.6, 5000 m Hornitz 17:08, magasugrás Stuhlhofer 170, távolugrás Urbics 673, rudugrás Bosanac 280, hármassugrás Stuhlhofer 13.30, súlylökés Miosic 12.60, diszkoszvetés Ivekovic 36.41, gerelyhajítás Jadrlies 47.87, kalapácsvetés Puhovic 39.86, 4x100 m Concordia 45.4.

Rádió

PÉNTEK, SZEPTEMBER 19

Bucuresti: 6 Indulók, hírek, hanglemezek. 12.20 Hanglemezek. 12.30 Hírek. 12.50 Katonaóra. 13.50 Német nyelvű hírek. 14 Rádióhíradó. 14.20 Hanglemezek. 14.30 Sebesültek órája. 17.30 Hírek. 17.40 Előadás. 18 Román-német katonáóra. 19.15 Hanglemezek. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó.

Rövidhullámu román adó. 23 Német nyelvű adás, hanglemezek. 23.20 Olasz nyelvű adás, hanglemezek. 23.40 Francia nyelvű adás, hanglemezek. 24 Angol nyelvű adás, hanglemezek.

Budapest I: 6.40 Ébresztő, utána torna. 7 Hírek, utána hanglemezek. 10 Hírek. 10.20 és 10.45 Előadások. 12.10 A rádiózenekar hangversenye. 12.40 Hírek. 13.30 Táncelemek. 14.30 Hírek. 15.20 Zongorahangverseny. 15.40 Háziasszonyok beszélgetnek. 15.55 Énekhangverseny. 16.15 Előadás. 16.45 Hírek. 17.15 Énekhangverseny. 17.50 Előadás. 18.10 Hangverseny. 18.50 Sport. 19 Hírek. 19.20 Zenekari hangverseny közvetítése Rómából. 19.50 Hangképek. 20.20 Az operaház zenekarának hangversenye. 21.40 Hírek. 22.20 Cigányzene. 23 Idegennyelvű hírek. 23.30 Táncezene. 24 Hírek.

Budapest II nem közvetít műsort.

SZOMBAT, SZEPTEMBER 20

Bucuresti: 6 Indulók, hírek, hanglemezek. 12. Hanglemezek. 12.30 Hírek. 12.50 Katonaóra. 13.50 Német nyelvű hírek. 14 Rádióhíradó. 14.20 Gyermekeknek hangversenye. 14.30 Sebesültek órája. 17.30 Hírek. 17.40 Előadás. 18 A rádiózenekar hangversenye. 19 Társadalmi szemle. 19.15 Hanglemezek. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó.

Rövidhullámu román adó. 23 Német nyelvű adás, hanglemezek. 23.30 Olasz nyelvű adás, hanglemezek. 23.40 Francia nyelvű adás, hanglemezek.

Budapest I: 6.40 Ébresztő, utána torna. 7 Hírek utána hanglemezek. 10 Hírek. 10.20 és 10.45 Felolvasások. 11.30 Ifjúsági félóra. 12.10 Cigányzene. 12.40 Hírek. 13.30 Hanglemezek. 14.30 Hírek. 15.20 Hangverseny. 16.10 Előadás. 16.45 Hírek. 17.15 Táncezene. 17.40 Előadás. 18.10 Cigányzene. 18.45 Előadás. 19 Hírek. 19.20 Zongorahangverseny. 19.45 Előadás. 20.10 Operettelőadás közvetítése. 21.40 Hírek. 22.15 Hanglemezek. 23 Idegennyelvű hírek. 23.25 Cigányzene. 24 Hírek.

Budapest II nem közvetít műsort.

= KÖZGAZDASÁG =

Az árszínvonal alakulása augusztus hónapban

A nemzetgazdasági minisztérium jelentése szerint árszilárdulási folyamat indult meg

A nemzetgazdasági minisztérium és a közellátási államtitkárság erőfeszítései a további drágulás megállítására — mint a most kiadott augusztus hónapi jelentés közli — az elmúlt hónapban eredménnyel kezdett járni. A piaci árelenőrzés fokozottabb volta, valamint a maximált árúcikkeknek „fekete uton” történő eladásának lehetőség szerinti megakadályozása miatt nagymértékben csökkent az árszóra-esetek száma.

A megállapított és a tényleges árak közötti különbség elsősorban a tűzfánál volt észrevehető.

Miután a tűzfakereskedők készlete egyáltalában nem kielégítő, ezzel szemben a kereslet napról-napra növekszik, az árak nem alaptalanul emelkednek. A kereskedők költségtöbblettel igyekeznek raktárakat felszerelni, ami negyvenöt-ötven százalékos kiadást jelent. Az összeget azután természetesen a vásárlóra hárítják.

A tűzfán kívül a gyarmatárucikkek közül a tea, citromsó, bors és olajbogyó ára mutat emelkedést, bár az élelmiszeri cikkek sorában ezek csekély hányaddal szerepelnek és így áremelkedésük nem volt

ARUMINTÁK POSTAI SZALLITÁSA. A postavezérgazgatóság közli, hogy az áruminták postai uton történő szállításához csatlolni kell a feladó jegyzékét a küldemény tartalmáról, valamint nyilatkozatot kell adni, amelyben felelősséget vállal az árumintáért.

Racionalizálják Bulgáriában a juhturó fogyasztását. A szófiai központi ellátási hivatal utasítására október 1-től egész Bulgária területén racionalizálják a juhturó fogyasztását. Az utóbbi időben ugyanis a falusi lakosság elsőrendű élelmicikként jelentő juhturóban érezhető hiány lépett fel.

különösebb kihatással az indexre. Az általános élelmiszer árszínvonal kisebb felfelé és lefelé ívelő eltérésekkel ugyanaz maradt, mint július hónapban volt.

Drágultak az állati zsiradékok, a maximálás alól kivont turófélék, bizonyos főzelékne-műiek és a szeszes italok.

A ruházati cikkek közül a sztandard-árak ára ugyanaz maradt, kivéve a lábbelieket, amelyeknél tudvalevően tizenkét-tizenhárom százalékos emelkedést engedélyeztek, illetve hagyták jóvá a közellátási államtitkárság Az államtitkárság ezen alkalommal megállapította a nem-sztandardizált rendelésre készített és kész cipők legmagasabb árát, amelyet a jelentés az árinдекс kiszámításánál tekintetbe vett. Ezzel szemben kevés kivétellel valamennyi esetben mintegy harminc százalékkal többet számítanak ezekért a készítményekért

arra való hivatkozással, hogy a nyersanyag beszerzése nehézségekbe ütközik.

A finomabb nem-sztandardizált szövetek ára is emelkedett, míg a közepes minőségű áru árnövekedése alig észrevehető.

Százmillió fontos belföldi kölcsönt bocsát ki Ausztrália. Amszterdamból jelenti a Rador: A Reuter ügynökség Canberrából érkezett jelentése szerint Fadden ausztráliai miniszterelnök kedden bejelentette, hogy rövidesen újabb háborús kölcsönt bocsátanak ki, százmillió font összegben.

Anglia nem tudja leküzdeni a szénhiányt. Az angol kereskedelemügyi és bányászati minisztérium mellett működő szállítási tanácsos legutóbbi kijelentése szerint bár a vasuti személyforgalomban nagy korlátozásokat léptettek életbe, a szénellátás ennek ellenére elégtelennek mondható. (Universul)

A VÖRÖS POKOL

Lev Grigorovics Tobeljev élményei a vörös paradicsomban.

A DÉLI HIRLAP
EREDETI REGÉNYE

Írta: ANDREJ ANDREJOVICs KRIMOV

32

A lassu felemelkedés után még mindig görbült háttal állott a lóca mellett. Ezekre a szavakra azonban hirtelen kiegyenesedett és a három, négy lépésnyi távolságot, amely közöttünk volt, egyetlen ugrással tette meg. Ugy tünt fel nekem, mintha szárnnyal angyal volna, amely a szobán keresztülrepült.

Széjjel tárta két karját és Zinovjev báró nyaka köré fonta, csókolta és az örömtől szinte fuldokolva rebegte:

— Apácskám, drágaságom, mindenem! Én nem vagyok Akulina Pavlovna néni. Csupán a nevére szóló igazolvánnyal jöttem és erre a célra megfelelően elmaskaráltam magamat.

Grigorij Danilovics Zinovjev báró hangosan felsírt:

— Ó, gyémántcskám, gerlicécskám, Annácskám, te vagy! Nagy kegyelemben részesített engem védelmezőm, Szent Grigorij, hogy téged ide hozott hozzám!

Zavartan néztem ezt a megható jelenetet, a váratlan találkozást apa és leánya között.

A látogatónó elbocsátotta az öreget, gyors mozdulattal lekapta fejéről a sok kendőt, a nyakáról a nálat, majd zsebkendőjével eltávolította arcáról a szénnel odafestett ráncokat, pattanásokat és szemölcsöket.

Mintha a homályos helyiség egyszerre napfényvel telt volna meg.

Eszembe jutott a gyermekkoromban sokszor hallott mese az elvarázsolt királylányról, aki a vén boszorkonyból visszaváltozik gyönyörűséges szépséggé.

Az öregasszonyos ruhában elbűvölően bájos leányt pillantottam meg.

— Csakugyan te vagy, gyönyörűségem, Anna, — rebegte az öreg és leánya segítségül hívó hangon szorgott a lócahoz, melyre leült.

A falhoz támaszkodtam és úgy néztem a boldog viszontlátást apa és leánya között.

— Én vagyok, én, apácskám, — turbékoltt most a leány, aki nem tartotta szükségesnek már a fátyolos, reszkető öreg hang használatát — én vagyok, én! Eljöttem, mert látni akartalak.

— Hát hogy mertél vállalkozni ilyen messzi utra, Anna Pavlovna? Az egyedül utazó fiatal leányt mindig ezer veszedelem környékezi.

— Amikor elhatároztam, hogy meglátogatlak, apukám, tudtam mindjárt, hogy sohasem juthatok el talán hozzád, ha saját képeben utazom. Amikor Ivan Oszipovics Buninak, a derék parasztnak, akinek viskójában hagyált, megmondtam, hogy hozzád akarok menni, összecsapta a kezét és keresztet vetett. De mivel láttam, hogy nem tágitok, éjjel elkísért a szomszédos faluba Akulina Pavlovna nénehez. Ott beszéltük meg, hogy állítólag jövök és hogy a néne igazolványát használom, amelyet jószívvel adott ide és azzal az üzenettel, hogy csókoltat téged, atyácskám. Adott még pénzt és ékszert is, hogy használjam és hogy neked is adjak belőle. Pedig neki is elvették birtokát és kastélyát.

— Ó, a drága Akulina Pavlovna, mindig jó volt hozzám. És biztosan ellátott jó tanácsokkal is az utra, ugye?

— Igen. Aztán ideadta egy csomó pétervári ismerősnek a címét azzal, hogy próbáljam azokat felkeresni. Tán csak nem hurcolták el valamennyit a kommunisták, mondotta, egyiket-másikat majd csak megtalálom. Az volt a reménye, hogy ezek segítségével valahogyan nyomodba akadok, atyuska. Csak azt tudtuk rólad, hogy Pétervárra vittek, de egyebet semmit.

— Milyen volt az utad, Anna?

— Nagyszerű. Bunin elvitt a kocsiján néhány falun keresztül, ott rábízott valami komájára, aki ismét tovább szállított. Egyik faluból a másikba juttattam és mindenütt egyik muzsik rábízott a másikra. Nagyon jóra volt emberkék ezek a mi muzsikjaink, akiknek sohasem volt valami jó dolguk, de most úgy kinlónak, mintha a pokolban volnának. Csupa panasz minden szavuk és sírnak, hogy miután a birtokosokkal végeztek, a kommunisták most őket fosztogatják, mert elveszik minden termésüket.

— Bizony, — gondoltam magamban e szavak hallatára, a szegény muzsik sohasem uszott bőségben, mostani sorsa azonban rettenetes lehet. A múltban azonban szegénységben éltek, volt egy nagy kincsük a vallása, de most azt is elrabolták tőlük.

Ujabb mezőgazdasági géprendelés Németországban. Néhány nappal ezelőtt megirtuk, hogy a földművelésügyi minisztérium és a nemzeti szövetségi hivatal részéről bizottság utazott Németországba, hogy az érdekeltekkel a helyszínen megkísérje az újabb mezőgazdasági gépszállítványra vonatkozó szerződést. Mint most a Rador Berlinből jelenti, a szállítási szerződést aláírták. A német-román kereskedelmi kamara felhatalmazást kapott az árak ellenőrzésére.

Uj adók Amerikában. Washingtonból jelenti a Rador: Az NTI közlése szerint a képviselőház a kedd éjszaka tartott ülésen névszerűtől szavazással leszavazta az új adók bevezetésére vonatkozó törvényjavaslatot. Az újabb adók mintegy háromszázmillió dollár bevételt biztosítanak az amerikai államnak.

Hivatalos devizaárfolyamok. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti). Szabadforgalmu devizák (90 százalékos felárral): Dollár 187.60—195, svájci frank 43.81—45.54. Kliring devizák: Drachma 1.21—1.22, dinár 2.898—2.05, német márka 59—80, szová: korona (38 százalékos felárral): 4.68—4.77, pengő 26.50—27, dán korona 30—30, finn márka 2.50—2.50, török font 92—92, francia frank (38 százalékos felárral) 3.16—3.28, olasz lira 9.50—9.50, léva 1.60—1.68. Font devizák (90 százalékos felárral): Angol font 757.44—787.22, egyiptomi font 776.91—807.50, palesztinai font 760.29—790.21.

Határidő napló

SZEPTEMBER 20:

A helyi és kombinált folyamhajózási áruszállítási díjszabás husz és a személyszállítási díjszabás huszonöt százalékos emelése.

A behajtási pénzügyigazgatóságok megkezdik a négy százalékos kamatozású „Renta unificata 1941” elnevezésű állami kötvények köztösszátását.

SZEPTEMBER 30:

A román és az országban állomásozó német katonai egységek részére történt szállítások után esedékes bélyegilleték, fogyasztási és forgalmi adó eddig a napig kifizetendő.

Behozatali regiszterek láttamozása lejár.

Rekvirálási bónok bevonása és kifizetése eddig a napig történik.

Fa- és gumitalpu textilcipők vámkedvezménye lejár.

Anna Grigorovna, akinek beszéde olyan volt, mint a fecskécsérgés, folytatta:

— Már tizenkét napja érkeztem meg Pétervárra. Bizony nehéz volt a dolgom. Felkerestem az Akulin Pavlovna néne által megadott címetek. Az eredmény nem volt kecségetető. Családunk ismerőseit vagy bebörtönözték, vagy pedig azoknak még volt idejük elmenekülni, másokat viszont kitettek a lakásból és azt kommunisták foglalták el. Két helyen is megtörtént, hogy az ilyen uri lakásba betelepedett kommunisták rámralltak, hogy mit keresek náluk burzsujokat, talán magam is burzsuj vagyok és jó lesz eltakarodnom, mert átadnak a vörös őrségnek. Sietve távoztam azokról a helyekről. De azért nem csüggedtem és tovább érdeklődtem.

— Végre megtaláltam az egyik ismerőst, aki azonban nem tudott semmit rólad és fogalma sem volt még arról sem, hol kérdezősködhetem utánad. Azonban ajánlott másik ismerősnek, az megint másikkal. Végre tegnap megtudtam, hogy melyik börtönben vagy, apuszkám. Ma kora reggel aztán idesiettem és engedélyt kértem a látogatásra. Nehezen akarták megadni és firtatták, hogy miért akarok veled találkozni. Röhögve mondták, hogy vénasszonyok és vénembernek felesleges találkozni, hiszen nemsokára ugyis viszontlátják egymást a tulvilágon. De aztán addig könyörgöttem nekik, amíg végre mégis megadták az engedélyt.

A fiatal leány aztán elmondta, hogy vándorló parasztnak öltözött tisztelt által hirt kapott bányáról. Lev Grigorovicsról. Szibériában van, biztos helyen. Ezek az áruhában bolygó volt cári tiszték bejárvák az egész orosz birodalmat és titokban megkezdtek az ellenforradalom megszervezését. Anna Grigorovna aztán magáról elmondta, hogy rövid ideig még Pétervárott maradt, aztán Moszkvába megy, ahol a családnak több rokona van. Nem akar már falun maradni, nehogy esetleg kellemetlenséget okozzon Ivan Oszipovics Buninnak, akit a közösségi kommunisták biztos amugysem néz jó szemmel.

A beszédet egyszerre megzavarta az ajtó előtt felhangzó krakogó köhögés és lábdobogás.

— Grigorij Danilovics bátya, — szólott Zinovjev felé — ez a vörös katona figyelmeztetése, hogy a látogatásra engedélyezett idő lejárában van.

— Ah! látalak, rubintcskám, Anvicskám, — scpánkodott az öreg — máris válnunk kell.

— Bizony készülődnöm kell, atyuska.

(Folytatjuk.)

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

Az apróhirdetések eredménye minden körülmények közt gyors és biztos. ALLASKERESÉS rovatban szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz leu. Vastag betűvel szavanként kettő leu, legkisebb apróhirdetés husz leu. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szög 20 leu, minden további azó egy leu. Vastag betűvel legkisebb apróhirdetés 15 szög 30 leu, minden további azó kettő leu. Jelige és „Cim a kiadóban”-hirdetések után öt leu pótdíj fizetendő. Apróhirdetéseket felvesz I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Bratianu 3. Tel.: 28-10. II kerületben: Hayer-tózsde, Str. 3 August 17. — Popovici trafik, Piata Badea Cartan 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: Grozescu trafik, Pta Küttl. — Pribac Mária trafik (Corso mozi mellett). — Welter-trafik, Pta Dragalina 6. Tel.: 45-06. — Wittek trafik, Bulv. Regele Carol 54. — Colicija trafik (v. Galgóczy), Str. Bratianu 15/a. Tel.: 45-13. Apróhirdetéseket Aradon felvesz Rudolf Mosse hirdetési irodája (Strada Eminescu 8. Telefon 17-11).

Aikalmazás

Nagyobb gazdaságban bizalmi állást talál idősebb, lehetőleg magányos uriember. Cim a timisoarei kiadóban. (2271).

Házmeesterpár felvétetik. Arad. Str. Gheorghie Ionescu 17. (3631)

Megbízható, főznitudo bejárónót október 1-re felveszek. Ungár Géza Timisoara I., Piata Bratianu „Banca Timisoarei” épület III. em. 15. (5500)

Bejárónó lakással, fizetéssel felvétetik. Ing. Nadasan, Timisoara III., Str. Nistrului 26. (A Piata Cruci villamosmegállónál). (2277)

Allást keres

39 éves katonamentes, komenciós béresnek tanyára, vagy privátháznál állást keres. Cim Rudolf Mosse, Arad, Str. Eminescu 8 (3591)

Főkertész Clujon és Constantan 14 évig volt szolgálatban, specialista virágkerteszetben, ark rendezésben, zöldségtermelésben, valamint gyümölcsben is. Teljesen hadmentes, megfelelő állást keres. Kovács János, Timisoara I. Str. Matei Corvin 4. (2248)

Urinó, perfekt angol, német, magyar, állást keres gyermek mellé egész, vagy esetleg csak félnapra. Megkeresést „Gyermekszertető” jelige alatt a timisoarei kiadóba kérek. (2276)

Könyvelő több évi gyakorlattal, perfekt Saldo-kontista, állást keres. Cim: Timisoara V., Strada Nic. Bolocan 11. sz (2278)

Német kisasszony 1-2 gyermek mellé ajánlkozik, románul és magyarul beszél. Cimeket Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. sz. alá kér. (3644)

Lakás

Szépen butorozott szoba I. kerület közelében, csendes uriembernek kiadó. Érdeklődni Timisoara IV. Spl. Tudor Vladimirescu 10. d. u. 3-4 óra között. (2267)

Keresek két üres szobát fürdőszoba használatlaltal, Vincent, str. Muresianu 5. Arad. (3617)

2 Szobás butorozott földszintes lakást keresek, konyha használatlaltal, okt. 1-re vagy 15-re. Agymemüvel rendelkezem. Cimeket: Idősebb házaspár jeligére, Rudolf Mosse. Arad, Str. Eminescu 8. (3632)

Különbejáratu elegánsan butorozott szoba kiadó. Arad, Str. Gligorea Alexandrescu 41. (3642)

Szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle illomtejkremet, illom-tejszappant és illom-pudert, három színben. Kapható kizárólag a

Városi gyógyszerárban

a „Fekete Sashoz” az Arany Szarvas épületében

Timisoara I., Piata I. C. Bratianu

Jegyezzén

Visszacsaló!ási kölcsönt!

Adás-vétel

Veszünk literes üvegeket 10 leu-ért Flora likörgyár Arad

A Tempo bizományi üzlet Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyeget, íróasztalokat, varró- és írógépeket, hálószoba-, ebédlő- és szalonbutorokat, csillárokat, festményeket, rekamiéket, kasszákat, egyes butorokat. Porcellánok és disztárgyak nagy választékban. Veszünk megbízóink részére: teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyeget, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Tempo, Arad (Fischer Eliz-palota). Telefon: 19-75. (3023)

MIelőTT VENNE, VAGY ELADNA külföldi vagy belföldi perzsát, antik butort, márkás porcellánt, ezüst disztárgyat, műtárgyat, festményt, szobrot, Wertheim-kasszát, írógépet, könyvritkaságot, linoleumot, irodabergendezést — forduljon bizalommal az „ARTA” bizományi üzlethez, Arad, Strada Alexandri 5. szám. (3022)

Varrógépet, kerékpárt veszek. Sambuca mechanic Arad, Calea Banatului 12. (3545)

Eladó elköltözés miatt jó helyen levő penzió teljes berendezéssel. Cim Elekes hírlap-irodában, Brasov. (3135)

Tisztítórongyot veszünk minden mennyiségűt. Mecher, Timisoara III., Strada Francoveanu 6. (2226)

Boroshordók és nyitott hordók 150-300 literesek eladók. Sanitas, Arad, Str. Greceanu 21. (3648)

Elcsatolt területen vennék kisebb családi házat, itteni kifizetéssel, kettőszáz-ezer leig. Cimeket Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. sz. alá kérek. (3645)

Üveget veszünk, 250-300 gramosat, tisztát. Synfleur, Arad. Bul. Carol 6. Telefon-palota mellett. (3646)

Keresek központban eladó bérházat, cca. egy és félmillió lei értékben. Cimeket „Komoly vevő” jeligére Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. sz. alá kérek. (3643)

Eladó egy nagy ebédlőasztal, egy szekrény, fürdőkád, káposztáskád, 3 drb. cement vályu és egy nagy itató vályu. Arad, Muráse, Str. Mihai Viteazul 2. (3597)

Varrógépek, irodabergendezések, írógépek, hálószobák, ebédlők, matracok, otomanok, Thonet-székek olcsón eladók. Megvételre keresünk kombinált szobát, ebédlőt és teljes lakberendezést. Timisoara IV., Piata Küttl 2, az udvarban. (3115)

Világos komplett teleháló és más butor darabok eladók. Cim Rudolf Mosse hirdetőben Arad, Str. Eminescu 8. (6000)

Tartós hullám

a legújabb módszer szerint olajjal főzve

WALTRICH fodrász Timisoara

II., Traian-tér és Str. Stefan cel Mare sarok. 1-2-3-6 os villamos megállójánál ::

Kádiólámpát, Tungram CL2-öst, újat, vagy használtat megvételre keresek. Levelezőlapon ajánlatot, ármegejelöléssel, az alábbi címre kérek: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (5008)

Megvételre keresek zománcozott gyermekfürdőkádát, lehetőleg állvánnyal. Telefon: 37-93. (2275)

Portable írógépet megvételre keresek. Ajánlatot gyártmány-és ármegejelöléssel Rudolf Mosse hirdetőirodába Arad, Str. Eminescu 8. sz. alá kérek. (5009)

Gyermekkocsit és kiságyat bérbevennék, három hétre. Ajánlatokat a timisoara kiadóba. (2272)

Kézi-stráfkocsi eladó. Arad, Str. Sava Raicu 84. (5011)

Igazolvány - fényképek

a FOTO STUD'OBAN a leggyorsabban készülnek!

Timisoara I., Piata Libertatii 4.

Folyton égő kályha eladó. Timisoara II., Str. Balas 18. Balra, első ajtó. (5020)

Gyönyörű összekötő perzsaszőnyegek. 140 éves antik képek eladók. Arad, Piata Avram Iancu 2. II. emelet, folyosón. (3638)

Zongorát keresek megvételre. Cimeket Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. sz. (3641)

Ok t a t á s

Tangóharmonikát és zongorát, gyors, könnyű módszerrel tanít külföldön végzett zenész. Használt akkordeon eladó, Arad, Str. Baritiu 29. (3647)

Olasz nyelvre kezdőket (diákokat is) bevált módszer szerint, jutányosan oktatok. Biztos, gyors eredmény! Jelentkezőket már csak korlátolt számban vállalhatok. Érdeklődők forduljanak a timisoara kiadóhoz.

Külö n t e l e

Piano rendes házba bérbeadó. Ajánlatokat „Pianino” jeligére a timisoara kiadóba kérek. (5015)

Neolog templomülés az első emeleti oldalon második sorban, az ünnepekre bérbeadó. Arad, telefon 11.04. (3649)

HIRDET M E N Y!

Közvetítünk kedvező feltételek mellett adás-vételt, ház és föld cseréket, bérlet, gazdaság, lakás és üzlet. Házak már 150.000-tól 6.000.000 leig.

Eladó vagy csere ház és föld Banatból. 1. 20 hold föld és ház Satu-maren 2. 98 hold föld Salonta-maren, Oradea mellett.

3. 44 hold föld épületekkel és 130 hold épülettel Oradea-Cluj auto-strada mellett. 4. 6 ház Oradean 700.000-tól 1.800.000-leig.

5. 2 ház Clujon 3.000.000 értékben és 20.000.000 leig. Eladás esetén fizetendő leiben Romániában.

Eladó Băile-Sovatan villa 5 butorozott szobával és két hold föld. Fizetendő Budapesti Bankban pengőben.

„Dacia Felix”

Agentura generala de comert I., Piata Libertatii No. 7. (Tiszti Kaszinóban).

**HÁZAK
FÖLDEK
SZÖLÖK
MALMOK
TELKEK**

**ELADÁS/
VÉTELE
CSEREJE**

minden árfokozatban
HATSCHKEK ÜGYNÖKSÉG

Arad Bul. Carol 17 (volt 46)
Telefon 16-95

**Hirdessen
a Déli Hírlapban!**